

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**PRIJEDLOG PLANA GRAĐENJA
I ODRŽAVANJA ŽUPANIJSKIH I
LOKALNIH CESTA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2016. GODINI**

Predlagatelj

*Uprava za ceste
Osječko-baranjske županije*

Osijek, rujna 2015.

**PRIJEDLOG PLANA GRAĐENJA
I ODRŽAVANJA ŽUPANIJSKIH I
LOKALNIH CESTA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2016. GODINI**

I. UVOD

Sukladno odredbama Pravilnika o održavanju i zaštiti javnih cesta i Zakona o cestama, Županijska uprava za ceste donosi godišnji plan održavanja županijskih i lokalnih cesta.

Pri izradi plana za 2016. godinu korišteni su sljedeći propisi:

- Zakon o cestama ("NN" br. 84/2011., 22/2013., 54/2013., 148/2013. i 92/2014.)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta ("NN" br. 66/2015.)
- Pravilnik o održavanju cesta ("NN" br. 90/2014.).

Temeljem navedenog Zakona županijske uprave za ceste dužne su donijeti godišnji plan održavanja i građenja javnih cesta. Godišnji plan mora biti usuglašen s programom građenja i održavanja javnih cesta kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od četiri godine.

Prema Zakonu o cestama Uprava za ceste Osječko-baranjske županije obavlja djelatnosti održavanja i građenja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, tj. organizira radove redovitog i izvanrednog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta prema Pravilniku o održavanju cesta te organizira rekonstrukciju i izgradnju (modernizaciju) županijskih i lokalnih cesta.

Važećom Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne, županijske i lokalne ceste ("NN" br. 66/2015.) Uprava za ceste Osječko-baranjske županije dobila je u nadležnost 86 županijskih i 98 lokalnih cesta izgrađenih s različitim kolničkim konstrukcijama: suvremenim (asfaltni, betonski, kamena kocka) i kolnicima od kamenih materijala (tucanički), raznih širina te različitih stanja kolničke konstrukcije (stupnja oštećenosti), a jedan dio cestovne mreže su ceste bez izgrađenog kolnika. Po trenutno važećem razvrstavanju u županijske i lokalne ceste razvrstano je ukupno 1.138,424 kilometara:

- Županijskih cesta	650,820 km
- Lokalnih cesta	487,604 km
Ukupno:	1.138,424 km

Od navedenih dužina bez asfaltnog zastora trenutno je:

- Županijskih cesta	13,830 km
- Lokalnih cesta	200,364 km
Ukupno:	214,194 km

Izraženo u postocima, 18,81% od ukupne dužine županijskih i lokalnih cesta je bez asfaltnog kolnika, odnosno 2,13% dionica županijskih i 41,09% dionica lokalnih cesta. Na navedenih 214,194 kilometara županijskih i lokalnih cesta bez suvremenog kolnika nalazi se u ovom trenutku još 8 naselja: Gazije, Gornja Motičina (izvan naselja), Selci, Cerovac, Rozmajerovac, Paučje, Milinac i Ratkov Dol i zaselak Arduševac koji nema status naselja.

Od ukupno 924,230 kilometra županijskih i lokalnih cesta sa suvremenim kolnikom čak cca. jedna petina ih je s kolnikom užim od 5 metara, a njima se odvija dvosmjerni promet, te će u budućnosti biti potrebno rekonstruirati i te dionice županijskih i lokalnih cesta.

II. GODIŠNJI FINACIJSKI PLAN POSLOVANJA

Prijedlog godišnjeg plana financijskog poslovanja za 2016. godinu nalazi se u zasebnom materijalu sa nazivom: "Prijedlog Financijskog plana Uprave za ceste Osječko-baranjske županije za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018. godinu".

Prema ovom Prijedlogu planirani su prihodi u 2016. godini uz pretpostavku ostvarenja sličnog prihoda iz svih izvora financiranja kao i u 2015. godini osim prihoda iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja je smanjena cca. 10% u odnosu na 2015. godinu i prihoda od naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta koje određuje i raspoređuje ministar koji je u potpunosti ukinut za županijske i lokalne ceste.

Prema odredbama članka 86. Zakona o cestama izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su:

1. godišnja naknada za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila,
2. naknada za izvanredan prijevoz,
3. naknada za prekomjernu uporabu,
4. korisnička naknada,
5. naknada za korištenje cestovnog zemljišta,
6. naknada za obavljanje pratećih djelatnosti,
7. sredstva državnog proračuna,
8. naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta,
9. naknada za ostvarivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti,
10. ostali izvori.

Od naprijed navedenih izvora financiranja u 2016. godini kao i u dosadašnjim godinama prihod od godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila je naš najveći izvor prihoda iako ga je ministar pomorstva, prometa i infrastrukture svojom odlukom kao parafiskalni namet smanjio za 10% u odnosu na prošlu godinu.

U 2016. godini ne planiramo niti prihod iz naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, a to je izvor financiranja županijskih i lokalnih cesta koji je do sada bio drugi po veličini, a kojeg je ministar pomorstva, prometa i infrastrukture odlučio ne rasporediti za financiranje županijskih i lokalnih cesta većine županijskih uprava za ceste.

Na osnovu planiranih prihoda iz navedenih izvora financiranja i pretpostavljenog financijskog rezultata u ovoj 2015. godini planiramo da ćemo u 2016. godini imati raspoloživa sredstva u iznosu od 59.592.000,00 kuna što je za gotovo 13% manje nego što smo planirali ostvariti u ovoj 2015. godini.

S raspoloživim sredstvima u 2016. godini kao i u dosadašnjim godinama financirat ćemo izvođenje radova na tri programa radova, ali smo zbog sve manje raspoloživih financijskih sredstava prisiljeni financijski smanjiti radove na sva tri programa te predlažemo izvođenje radova kroz:

1. Program radova redovnog održavanja županijskih i lokalnih cesta sa 26.000.000,00 kuna.
2. Program radova izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta sa 8.500.000,00 kuna.
3. Program radova građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta sa 15.400.000,00 kuna.

Pored navedenih programa radova u 2016. godini kao i u dosadašnjim godinama zakonska nam je obveza osigurati i proporcionalni dio naših prihoda u dijelu od 7,9% Gradu Osijeku za bivše županijske i lokalne ceste koje su preuzeli na upravljanje i to planiramo u iznosu od 4.540.000,00 kuna, te osiguravamo potrebna sredstva za funkcioniranje županijske uprave za ceste u iznosu od 5.152.000,00 kuna.

Moramo istaći da s raspoloživim sredstvima u 2016. godini nije moguće održati postojeći kvalitet i sigurnost prometa na našim županijskim i lokalnim cestama, a njihov daljnji razvoj i poboljšanja, te modernizacija 214,194 kilometra županijskih i lokalnih cesta koje su s tucaničkim kolnikom postaju

sve dalja budućnost. Ovo je izravna posljedica kontinuiranog obezvređivanja, a kasnije i smanjenja financijskih sredstava namijenjenih za županijske i lokalne ceste kroz duži vremenski period, a koje je počelo s utjecajem inflacije i poskupljenja naftinih derivata od 2002. godine do danas što je rezultiralo povećanjem svih cijena izvođenja radova na županijskim i lokalnim cestama za 40 do 50 % u odnosu na 2002. godinu kada je zadnji puta usklađen naš najveći prihod od godišnje naknade za uporabu javnih cesta.

Stanje je još dodatno pogoršano odlukama ministra pomorstva, prometa i infrastrukture 2013. godine kada nam je svojom odlukom smanjio prihode od naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta za cca. 6.000.000,00 kuna, pa 2015. godine još za cca. 4.500.000,00 kuna i još dodatno za cca. 12% našeg prihoda od godišnje naknada za uporabu javnih cesta što je daljnje smanjenje za 6.000.000,00 do 7.000.000,00 kuna što će biti rezultat donošenja novog Pravilnika o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (NN br. 96/2015.).

Može se očekivati da će zbog naprijed navedenih odluka ministra i smanjenja raspoloživih financijskih sredstava namijenjenih za županijske i lokalne ceste koja ni u 2014. i 2015. godini nisu bila dostatna za njihovo održivo financiranje u budućnosti doći do postepenog propadanja županijskih i lokalnih cesta u cijeloj Republici Hrvatskoj, pa tako i u našoj Županiji i da će se isto tako proporcionalno smanjivati sigurnost prometovanja cestovnim pravcima županijskih i lokalnih cesta što će rezultirati i povećanjem materijalne štete i povećanim brojem stradalih sudionika u prometu.

U Tablici 1. prikazali smo pregled planiranih prihoda i rashoda Uprave za ceste Osječko-baranjske županije u periodu 2014. i 2015. godine i što predviđamo za 2016. godinu:

Tablica 1. u 000 kuna

Redni broj	OPIS	PLAN 2014.	PLAN 2015.	PLAN 2016.
1	2	3	5	7
A	VLASTITI PRIHODI	66.004	66.410	58.802
1.	Naknada od registracije	61.002	61.408	57.500
2.	Ostale naknade	1.002	502	1.302
3.	Sredstva za održ. i građenje županijskih i lokalnih cesta iz izvora sredstava HC	4.000	4.500	0
B	OSTALI IZVORI FINANCIRANJA	4.676	1.810	790
1.	Neurošeni prihodi iz protekle godine	3.886	1.000	100
2.	Prihodi od financijske imovine	700	700	600
3.	Prihodi po posebnim propisima	90	110	90
C	Sufinanciranje općina i gradova			0
	PRIHODI UKUPNO	70.680	68.220	59.592
A	ODRŽAVANJE CESTA	38.000	38.000	34.500
1.	Redovno održavanje	28.000	28.000	26.000
2.	Izvanredno održavanje	10.000	10.000	8.500
B	INVESTICIJSKA ULAGANJA	22.380	19.800	15.400
C	OSTALI IZDACI	5.220	5.320	5.152
D	DOZNAKA GRADU OSIJEKU	5.080	5.100	4.540
	IZDACI UKUPNO	70.680	68.220	59.592

III. GRAĐENJE I ODRŽAVANJE ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CESTA

U 2016. godini predlažemo organiziranje građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na način:

- da se radovi redovnog održavanja planiraju i izvode sukladno financijskim mogućnostima i u sklopu zakonskih odredbi;
- da se nastavi sa sanacijom dionica cesta koje su u najlošijem stanju kroz radove izvanrednog održavanja cesta sukladno raspoloživim financijskim sredstvima koja nisu dostatna da bi se moglo zadržati postignuto stanje cestovne mreže županijskih i lokalnih cesta;
- da se nastavi s izradom nove projektne dokumentacije u manjem obimu, ishodenjem lokacijskih i građevinskih dozvola, izradom geodetskih elaborata, rješavanjem imovinsko-pravnih problema, što je priprema za radove rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta;
- da se nastavi s rekonstrukcijom (modernizacijom) dionica županijskih i lokalnih cesta sukladno raspoloživim preostalim financijskim sredstvima.

III/1 ODRŽAVANJE ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CESTA

Osnovni ciljevi održavanja cesta su sprječavanje propadanja cestovne infrastrukture i omogućavanje sigurnog prometa na njima, da se očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju njihove prometne, tehničke i sigurnosne značajke, zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa, te da se očuva njihov okoliš i uredan izgled.

Održavanje javnih cesta se prema Pravilniku o održavanju cesta dijeli na redovito održavanje i izvanredno održavanje.

Pravilnikom o održavanju cesta određena je vrsta i rokovi izvođenja radova redovitog i izvanrednog održavanja javnih cesta, te kontrola i nadzor nad izvođenjem tih radova.

Skup normativa utroška materijala, radnih sati vozila, strojeva i radne snage za radove redovitog održavanja nazivamo Standard održavanja cesta i on je različit za različitu kategoriju javnih cesta (državne, županijske i lokalne).

A1) REDOVITO ODRŽAVANJE - PLAN ZA 2016. GODINU

Sagledavajući u ovom trenutku izvjesna ukupna financijska sredstva namijenjena za županijske i lokalne ceste te potrebe cestovne mreže županijskih i lokalnih cesta, predlažemo da se za redovito održavanje cesta u 2016. godini izdvoji iznos od 26.000.000,00 kn sa kojim ćemo nastojati zadovoljiti najosnovnije odredbe Zakona o cestama, Pravilnika o održavanju cesta i Zakona o sigurnosti prometa kako bi osigurali sigurnost prometovanja našim županijskim i lokalnim cestama.

Planiranim sredstvima planiraju se izvesti Zakonom o cestama i Pravilnikom o održavanju cesta propisani radovi redovitog održavanja javnih cesta u obimu koji je ispod 50% standarda održavanja, ali kojim ćemo nastojati osigurati određenu razinu sigurnosti prometovanja našim županijskim i lokalnim cestama. Radovi redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta sukladno sklopljenom ugovoru o redovitom održavanju županijskih i lokalnih cesta planiramo izvoditi prema grupama radova kako slijedi:

Tablica 2.

Vrsta izdataka		Županijske ceste	Lokalne ceste	Ukupno
	Redovito održavanje cesta:			
1.	Pregled županijskih i lokalnih cesta	440.000	100.000	540.000
2.	Opće održavanje kolnika	40.000	20.000	60.000
3.	Asfaltni kolnik	4.000.000	2.000.000	6.000.000

4.	Kolnik od kamenog materijala	200.000	1.700.000	1.900.000
5.	Održavanje bankina	860.000	330.000	1.190.000
6.	Održavanje usjeka, zasjeka, nasipa	190.000	210.000	400.000
7.	Održavanje objekata za odvodnju	800.000	590.000	1.390.000
8.	Održavanje opreme ceste	1.380.000	310.000	1.690.000
9.	Izrada oznaka na kolniku	1.660.000	430.000	2.090.000
10.	Košnja trave i održavanje zelenila	2.900.000	1.300.000	4.200.000
11.	Redovito održavanje mostova	370.000	170.000	540.000
12.	Zimsko održavanje	4.400.000	1.600.000	6.000.000
	UKUPNO :	17.240.000	8.760.000	26.000.000

A2) IZVANREDNO ODRŽAVANJE - PLAN ZA 2016. GODINU

Kroz radove izvanrednog održavanja planiramo izvođenje radova popravka već izgrađenih dionica županijskih i lokalnih cesta ugradnjom novog asfaltnog sloja.

Na osnovu redovnog godišnjeg pregleda županijskih i lokalnih cesta u 2015. godini utvrđeno je stanje izgrađenog dijela mreže županijskih i lokalnih cesta, te su određene dionice županijskih i lokalnih cesta koje su u lošijem stanju, na kojima se s manjim zahvatima popravka kolnika kroz radove redovnog održavanja više ne može bitno popraviti stanje kolnika, te je potrebno izvesti pojačanje i popravak kolnika novim asfaltnim slojem.

Za radove izvanrednog održavanja javnih cesta ne postoji neki standard radova kao što to postoji za redovito održavanje (Standard održavanja cesta je skup normativa utroška materijala, radnih sati vozila, strojeva i radne snage za radove redovitog održavanja), ali obnova kolnika novim asfaltnim slojem trebala bi se izvesti u prosjeku najkasnije svake dvadesete godine ako želimo održati, pa čak i poboljšati kvalitetu naših izgrađenih asfaltnih kolnika na županijskim i lokalnim cestama.

Za našu cestovnu mrežu to bi značilo da je potrebno godišnje obnoviti 5% ukupne dužine izgrađenih županijskih i lokalnih cesta, a to je cca. 46 kilometara što bi po ovogodišnjim cijenama iznosilo oko 23.000.000,00 kuna.

Kako ne raspolažemo s tolikim financijskim sredstvima na osnovu podataka o trenutnom stanju kolničke konstrukcije, prometnog opterećenja pojedinih dionica i uklapajući se u raspoloživa financijska sredstva, izabrane su dionice županijskih i lokalnih cesta koje planiramo obnoviti novim asfaltnim slojem u 2016. godini.

Predlažemo da se u Planu za 2016. godinu za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta izdvoje financijska sredstva u ukupnom iznosu od samo 8.500.000,00 kn za sljedeće dionice županijskih i lokalnih cesta u dužini od samo 17 kilometara:

Tablica 3.

red. br.	broj ceste	naziv dionice/objekta	Vrsta planiranog zahvata	dužina dionice (m')	ukupna planirana vrijednost radova
1	ŽC 4018	Buskelića most - raskrižje sa ŽC 4011 (Duboševica)	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	800	435.000
2	ŽC 4018	Od ŽC 4259 - spust Draž	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	500	285.000
3	ŽC 4031	Kučanci	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	1.900	835.000
4	ŽC 4032	Blanje	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	3.200	1.480.000
5	ŽC 4052	Koška - Harkanovci	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	1.200	770.000

red. br.	broj ceste	naziv dionice/objekta	Vrsta planiranog zahvata	dužina dionice (m')	ukupna planirana vrijednost radova
6	ŽC 4052	Zelčin	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	1.200	655.000
7	ŽC 4058	Bokšić Lug	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	2.000	925.000
8	ŽC 4046	Bokšić Lug - Zokov Gaj	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	210	102.000
9	ŽC 4076	Našičko N. Selo - Ličko N. Selo	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	1.200	535.000
10	LC 44044	Velimirovac	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	2.550	1.350.000
11	LC 44122	Lapovci	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	1.000	500.000
12	LC 44133	Pisak	obnova kolnika novim asfaltnim slojem	1.250	628.000
	UKUPNO:			17.010	8.500.000

III/2 GRAĐENJE ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CESTA

U ovom trenutku u Osječko-baranjskoj županiji još 214,194 kilometra neizgrađenih županijskih i lokalnih cesta na kojima se nalazi još 8 naselja koja su s ostatkom Županije povezana tucaničkim cestama, od kojih samo jedno naselje je sa suvremenom asfaltnom cestom kroz samo naselje i tucaničkim kolnikom izvan naselja, a sva ostala s tucaničkim kolnikom i kroz i izvan naselja.

U 2016. godini bit će potrebno nastaviti ulagati sredstava u izradu projektne dokumentacije, geodetske elaborate, poduzimati napore u rješavanju i sređivanju imovinsko-pravne problematike i ishodu građevinskih dozvola kako bi imali osiguranu tehničku i pravnu podlogu za daljnje radove na rekonstrukciji dionica županijskih i lokalnih cesta.

Sagledavajući prvenstveno financijske mogućnosti s obzirom na izvore prihoda koji su nam ukinuti ili smanjeni, zakonske uvjete koje moramo zadovoljiti kroz radove redovitog i izvanrednog održavanja, stanje cestovne mreže kojom upravljamo **predlaže se u 2016. godini izdvajanje sredstava za građenje županijskih i lokalnih cesta što obuhvaća projektiranje, izgradnju i modernizaciju županijskih i lokalnih cesta u ukupnom iznosu od 15.400.000,00 kn. Iz ovog ukupnog iznosa predlažemo da se financira priprema građenja, izrada nove projektne dokumentacije, izrada geodetskih elaborata i rješavanje imovinsko-pravne problematike u iznosu od 1.400.000,00 kuna, a preostala financijska sredstva u iznosu od 14.000.000,00 kuna upotrijebiti za modernizaciju i rekonstrukciju dionica županijskih i lokalnih cesta kao slijedi:**

Tablica 5.

Red. broj	Broj ceste	Naziv ceste	Planirani radovi	Dužina dionice	Planirana vrijed. radova u 2016.	Planirana vrijed. radova u 2017.	Napomena
Dionice na kojima se nastavljaju ugovoreni radovi iz prethodnih godina, a planirane su za izvođenje kroz 2016. i/ili 2017.							
1	ŽC 4237	Kroz Košku	rekonstrukcija dionice županijske ceste	0,370 km	250.000 kn		Radovi ugovoreni u 2015 g., a završetak u 2016. godini
2	LC 44037	Valenovac - Gazije	rekonstrukcija dionice lokalne ceste	2,650 km	2.500.000 kn	2.000.000 kn	Radovi ugovoreni u 2015 g., a završetak u 2017. godini

3	LC 44041	Brezik - Ličko Novo Selo	rekonstrukcija dionice lokalne ceste	1,340 km	1.500.000 kn		Radovi ugovoreni u 2015 g., a završetak u 2016. godini
4	LC 44099	Podgorje - Borovik	rekonstrukcija dionice lokalne ceste	3,100 km	3.500.000 kn		Radovi ugovoreni u 2014 g., a planiran završetak u 2016. g
5	LC 44107	DC7 (Vuka) - Hrastovac	rekonstrukcija dionice lokalne ceste i izgradnja novog mosta	2,800 km	3.000.000 kn	2.700.000 kn	Radovi ugovoreni u 2014 g., a završetak u 2017. godini
Dionice planirane za započinjanje rekonstrukcije u 2016. godini							
1	ŽC 4042	Vardarac	rekonstrukcija prometnih površina	0,300 km	1.260.000 kn		
2	ŽC 4106 I ŽC 4107	Punitovci	rekonstrukcija raskrižja u kružni tok		1.400.000 kn		
3	ŽC 4144	Breznica Đakovačka - DC38	rekonstrukcija propusta		430.000 kn		
1	LC 44085	Bijelo Brdo - Aljmaš	rekonstrukcija dionice lokalne ceste	3,120 km	80.000 kn		Početak izvođenja radova kako bi aktivirali potvrdu glavnog projekta
2	LC 44099	Borovik - Paučje	rekonstrukcija dionice lokalne ceste	4,600 km	80.000 kn		Početak izvođenja radova kako bi aktivirali potvrdu glavnog projekta
Projektiranje i izrada tehničke dokumentacije i geodetski elaborati, rješavanje imovinsko-pravne problematike					1.400.000 kn		
UKUPNO:					15.400.000 kn		

IV. ZAKLJUČAK

Predloženim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Osječko-baranjske županije pokušalo se rasporediti raspoloživa, ali nedovoljna financijska sredstva uvažavajući specifičnost problematike naše cestovne mreže županijskih i lokalnih cesta kako bi mogli osigurati:

- redovito održavanje u smanjenom opsegu kojim ćemo nastojati osigurati minimum radova redovnog održavanja propisanih zakonima i pravilnikom o održavanju,
- smanjeni nastavak sanacije ugroženih dionica cesta kroz radove izvanrednog održavanja u obimu koji je trenutno moguć obzirom na raspoloživa financijska sredstva,
- nastavak pripreme tehničke dokumentacije u smanjenom obimu za nove dionice i pripreme za rješavanje imovinsko-pravne problematike,
- nastavak (modernizacije) rekonstrukcije dionica županijskih i lokalnih cesta u smanjenom obimu s preostalim raspoloživim vlastitim sredstvima.